

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 16/07-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. decembra 2007 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Ľudmily Gajdošikovej a Juraja Horvátha o sťažnosti Ing. I. D., T., zastúpenej advokátom JUDr. M. Š., M., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. PN 4 C 142/2004 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. I. D. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. PN 4 C 142/2004 **p o r u š e n é b o l o .**

2. Okresnému súdu Trnava **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. PN 4 C 142/2004 konal bez zbytočných prietáhov.

3. Ing. I. D. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Trnava povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. Okresný súd Trnava je povinný uhradiť Ing. I. D. trovy právneho zastúpenia v sume 6 888 Sk (slovom šesťtisícosemstoosemdesiatosem slovenských korún) na účet jej právneho zástupcu JUDr. M. Š., M., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. III. ÚS 16/07 zo 4. januára 2007 prijal na ďalšie konanie sťažnosť Ing. I. D., T. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. M. Š., M., v ktorej namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. PN 4 C 142/2004.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že 13. augusta 2003 podala Okresnému súdu Martin návrh na začatie konania o určenie výživného manželky proti odporcovi Ing. K. D. Podanie bolo zaevidované pod sp. zn. 11 C 165/2003.

Z dôvodu miestnej nepríslušnosti postúpil Okresný súd Martin spis Okresnému súdu Dunajská Streda, na ktorom sa toto konanie viedlo pod sp. zn. 9 C 208/2003.

Uznesením z 25. marca 2004 rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), že na prerokovanie veci o určenie manželského výživného sťažovateľky je miestne príslušný Okresný súd Piešťany.

Okresný súd Dunajská Streda nariadil termín pojednávania na 5. február 2004. Dňa 21. januára 2004 zaslala sťažovateľka sudkyňi Okresného súdu Dunajská Streda JUDr. V. list, v ktorom riadne a včas ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na to, aby sa mohla na pojednávanie dostaviť. Sťažovateľka zároveň požiadala o jej vypočutie prostredníctvom dožiadaného súdu v Martine.

Dňa 4. februára 2004, deň pred nariadeným pojednávaním, zaslala sťažovateľka aj prostredníctvom faxu Okresnému súdu Dunajská Streda kópiu listu, v ktorom ospravedlnila svoju neprítomnosť na nariadenom pojednávaní.

Vzhľadom na to, že od posledného termínu pojednávania uplynula dosť dlhá doba a súd vo veci nekonal, sťažovateľka listom z 15. októbra 2004 požiadala Okresný súd Dunajská Streda o nariadenie nového termínu pojednávania.

Dňa 28. apríla 2006 splnomocnila sťažovateľka na zastupovanie v konaní o určenie výživného manželky advokáta JUDr. M. Š., avšak toto konanie už bolo vedené Okresným súdom Trnava pod sp. zn. PN 4 C 142/2004.

Vzhľadom na to, že Okresný súd Trnava vo veci nekonal a sťažovateľka nemala a dosiaľ nemá informáciu o tom, v akom štádiu sa predmetné konanie nachádza, 22. mája 2006 požiadal jej právny zástupca o poskytnutie informácie o stave konania.

Dňa 14. júna 2006 bola právnemu zástupcovi doručená výzva Okresného súdu Trnava, aby zaslal originál plnej moci na zastupovanie sťažovateľky ako navrhovateľky v predmetnom konaní.

Právnemu zástupcovi sťažovateľky bolo zároveň prostredníctvom tejto výzvy oznámené, že po zaslaní splnomocnenia bude následne sťažovateľke a jej právnemu zástupcovi zaslané predvolanie na pojednávanie.

Hoci právny zástupca sťažovateľky už raz okresnému súdu plnú moc adresoval, a to v prílohe oznámenia o prevzatí zastúpenia z 2. mája 2006, zaslal Okresnému súdu Trnava originál plnej moci opätovne prostredníctvom listu, ktorý podal na poštovú prepravu 16. júna 2006.

Okresný súd Trnava však do podania sťažnosti ústavnému súdu nenariadil žiadne pojednávanie ani napriek tomu, že sťažovateľka sa niekoľkokrát písomným podaním jeho nariadenia domáhala.

Od podania návrhu na určenie výživného manželky sťažovateľky nariadil Okresný súd Dunajská Streda jediné pojednávanie, a to na 5. február 2004. Od tohto dňa ani jeden zo spomínaných súdov, ktorý vo veci konal, neurčil žiadny iný termín pojednávania.

Jediná činnosť, ktorú vyvinul Okresný súd Trnava, bola tá, že požiadal o zaslanie originálu plnej moci sťažovateľky, ktorý mu bol prostredníctvom jej právneho zástupcu zaslaný 16. júna 2006.

Dňa 16. októbra 2006 bol právnenému zástupcovi sťažovateľky doručený list, ktorým podpredsedníčka Okresného súdu Trnava JUDr. H. oznámila, že sťažnosť, ktorú podala sťažovateľka, považuje za opodstatnenú. Sťažovateľka ale nesúhlasí s vyjadrením JUDr. H. v tom, že prieťahy v konaní mali nastať okrem iného aj tým, že sa doba konania mala predĺžiť v súvislosti s výzvou zaslanou zástupcom účastníkov na predloženie plných mocí na zastupovanie vo veci. Sťažovateľka poukazuje na to, že jej právny zástupca predložil plnú moc priamo v prílohe oznámenia o prevzatí zastúpenia, ktoré zaslal súdu 2. mája 2006. Ďalej poukazuje na to, že výzva na predloženie plnej moci mu bola doručená 14. júna 2006. Dňa 16. júna 2006 (t. j. dva dni po doručení výzvy) právny zástupca sťažovateľky opätovne zaslal Okresnému súdu Trnava originál plnej moci.

Sťažovateľka zastáva názor, že v tomto prípade jednoznačne pochybil Okresný súd Trnava, ktorý sa pričínil o prieťahy v konaní, a to najmä tým, že od 1. januára 2005 po zlúčení súdov Okresného súdu Piešťany do Okresného súdu Trnava neurobil Okresný súd

Trnava žiadny úkon smerujúci k vypočutiu účastníkov konania, prípadne k nariadeniu termínu pojednávania. Sťažovateľka považuje úkon na zaslanie plných mocí za nadbytočný, pretože jej právny zástupca adresoval plnú moc v prílohe oznámenia o prevzatí zastúpenia z 2. mája 2006.

Na základe uvedených skutočností je sťažovateľka presvedčená, že nedbalým postupom a nečinnosťou Okresného súdu Trnava je porušované jej základné ľudské právo a sloboda priznaná jej čl. 48 ods. 2 ústavy a právo priznané čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na skutočnosť, že v prípade sťažovateľky ide o špecifický prípad (kde dochádza k nečinnosti, a tým k zbytočným priet'ahom a následne k porušovaniu základných ľudských práv), v ktorom sa nedospelo k určitému rozhodnutiu alebo opatreniu, sťažovateľka je toho názoru, že nemôže byť viazaná zákonnou lehotou na podanie sťažnosti ústavnému súdu a že každá osoba, ktorá bola ukrátená na svojich ústavných právach, má právo podať takúto sťažnosť v čase, keď podľa svojho vedomia a svedomia, ako aj miery trpezlivosti uzná za vhodné začať si brániť svoje ústavné práva prostredníctvom konania pred ústavným súdom.

Porušovanie ľudských práv sťažovateľky navodzuje stav právnej neistoty, nepriaznivo vplýva na jej psychický stav, pretože žije pod neustálym tlakom svojho manžela, hoci v spoločnej domácnosti už nežijú skoro viac ako dva roky. Okresný súd Trnava vo veci manželského výživného sťažovateľky nekoná. Finančné zadosťučinenie, ktoré zároveň sťažovateľka požaduje, chápe aj ako satisfakciu za to, že Okresný súd Dunajská Streda, Okresný súd Piešťany a Okresný súd Trnava by mali podľa zákona dbať o to, aby ochrana práv všetkých účastníkov v konaní, v ktorom mu prislúchajú určité úkony, bola rýchla a účinná.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po vykonanom dokazovaní vydal tento nález:

„V právnej veci navrhovateľky Ing. I. D., rod. V., bytom: T., proti odporcovi Ing. K. D., bytom: M. o návrhu matky na určenie výživného manželky, sp. zn.: 4 C 142/2004 bolo

porušené právo navrhovateľky na prejednanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, vyhláseného pod č. 209/1992 Zb.

Prikazuje sa Okresnému súdu v Trnave, aby vec prejednal bez zbytočných prietáhov.

Slovenská republika - Okresný súd v Trnave je povinná vyplatiť Ing. I. D. finančné zadostučinenie vo výške 60.000,- Sk do dvoch mesiacov od doručenia nálezu.

Slovenská republika - Okresný súd v Trnave je povinný zaplatiť Ing. I. D. trovy právneho zastúpenia vo výške 6.888,- Sk (1 úkon á 2.730,- Sk x 2 + paušál á 164,- Sk x 2 + 19 % DPH vo výške 1 100,- Sk) do dvoch mesiacov od doručenia nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov, a práva upraveného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, v konaní Okresného súdu Trnava vedenom pod sp. zn. PN 4 C 142/2004.

Pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd vychádza zo svojej stabilnej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ (III. ÚS 61/98), pričom k vytvoreniu právnej istoty preto dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom

predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (I. ÚS 10/98, II. ÚS 210/03).

Ústavný súd 27. marca 2007 vyzval Okresný súd Trnava na vyjadrenie sa k prijatej sťažnosti. Predseda Okresného súdu Trnava 13. apríla 2007 oznámil, že vo veci vedenej v súčasnej dobe na tamojšom súde pod sp. zn. PN 4 C 142/2004 boli vykonané nasledovné úkony:

- „1) návrh navrhovateľky bol podaný dňa 13. 8. 2003 na Okresný súd Martin,*
- 2) Okresný súd Martin postúpil vec v zmysle § 105, ods. 2 a § 85, ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku listom zo dňa 8. 10. 2003 Okresnému súdu Dunajská Streda,*
- 3) Okresný súd Dunajská Streda Uznesením zo dňa 26. 11. 2003 vyzval odporcu, aby sa k návrhu vyjadril a zároveň vyzval navrhovateľku na doloženie sobášneho listu a odporcu na predloženie dôkazu o jeho zárobkoch a ďalších vyživovacích povinnostiach,*
- 4) Okresný súd Dunajská Streda dňa 12. 1. 2004 vytýčil na deň 5. 2. 2004 termín pojednávania, na ktoré sa navrhovateľka nedostavila, neúčast' ospravedlnila; pojednávanie bolo odročené na neurčito,*
- 5) Okresný súd Dunajská Streda postúpil vec v zmysle § 105, ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku listom zo dňa 5. 2. 2004 Krajskému súdu Trnava z dôvodu nesúhlasu s postúpením veci z Okresného súdu Martin,*
- 6) Krajský súd Trnava vrátil listom zo dňa 13. 2. 2004 vec Okresnému súdu Dunajská Streda z dôvodu svojej nepríslušnosti vo veci rozhodnutia o nesúhlase s postúpením veci,*
- 7) Okresný súd Dunajská Streda postúpil vec v zmysle § 105, ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku listom zo dňa 8. 3. 2004 Najvyššiemu súdu SR z dôvodu nesúhlasu s postúpením veci z Okresného súdu Martin,*
- 8) Najvyšší súd SR rozhodol dňa 25. 3. 2004, že na prejednanie veci je miestne príslušný Okresný súd Piešťany (sudca Mgr. P. M.),*
- 9) Okresný súd Piešťany dňa 22. 10. 2004 vytýčil na deň 29. 11. 2004 termín pojednávania, navrhovateľka sa na pojednávanie nedostavila, nemala vykázané doručenie predvolania, odporca a jeho právny zástupca sa na pojednávanie nedostavili, svoju neúčast' ospravedlnili,*

10) po zrušení Okresného súdu Piešťany vec prešla na Okresný súd Trnava,

11) Okresný súd Trnava dňa 15. 2. 2005 požiadal Register obyvateľov SR o zistenie pobytu odporcu,

12) Okresný súd Trnava dňa 30. 5. 2005 vyžiadal od oboch právnych zástupcov účastníkov konania originály plnej moci,

13) v zmysle dodatku č. 23 zo dňa 29. 9. 2006 k rozvrhu práce na rok 2006 (v súvislosti s preložením sudcu Mgr. P. M. z tunajšieho súdu) bola vec pridelená dňa 6. 10. 2006 sudcovi JUDr. I. M.,

14) Okresný súd Trnava dňa 21. 11. 2006 vytýčil na deň 8. 1. 2007 termín pojednávania; pojednávanie sa uskutočnilo za prítomnosti účastníkov konania a ich právnych zástupcov, na pojednávaní boli vypočutí, pojednávanie bolo odročené na deň 21. 2. 2007 s tým, že navrhovateľka bola povinná doložiť do spisu nájomnú zmluvu a ďalšie doklady o jej výdavkoch, odporca doložiť do spisu daňové priznania a ďalšie doklady o plnení vyživovacej povinnosti,

15) na pojednávanie konané dňa 21. 2. 2007 sa nedostavila navrhovateľka (ospravedlnila sa z dôvodu PN) ani jej právny zástupca (ospravedlnil sa), nedostavil sa ani odporca a jeho právny zástupca (ospravedlnil sa z dôvodu kolízie termínov pojednávania).

16) Okresný súd Trnava vytýčil ďalšie pojednávanie na deň 21. 3. 2007, na ktoré sa nedostavila navrhovateľka ani jej právny zástupca (ospravedlnili sa z dôvodu kolízie termínov pojednávania), nedostavil sa ani odporca a jeho právny zástupca (ospravedlnili sa z dôvodu kolízie termínov pojednávania),

17) Okresný súd Trnava vytýčil ďalšie pojednávanie na deň 25. 4. 2007.“

Predseda Okresného súdu Trnava sa nevyjadril k otázke ústneho pojednávania na ústavnom súde.

Právny zástupca sťažovateľky 10. apríla 2007 oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd si v označenej veci vyžiadal spisový materiál z Okresného súdu Trnava a konštatoval, že úkony Okresného súdu Trnava zodpovedajú prehľadu, ktorý mu doručil predseda Okresného súdu Trnava 13. apríla 2007.

Ústavný súd zistil, že Okresný súd Trnava vo veci meritórne rozhodol 20. júna 2007, toto rozhodnutie však Krajský súd v Trnave 28. septembra 2007 zrušil a vec vrátil na prvostupňové konanie. Vec nie je dosiaľ právoplatne skončená.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00, IV. ÚS 74/02) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú 1) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, 2) správania účastníka konania a 3) postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd z predloženého súdneho spisu zistil, že v konaní Okresného súdu Trnava vedenom pod sp. zn. PN 4 C 142/2004 ide o návrh s'ťažovateľky na určenie výživného manželky proti odporcovi Ing. K. D. Ústavný súd konštatuje, že návrhy tohto typu tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, a preto ich z právneho hľadiska nemožno považovať za zložité.

Povaha veci - určenie výživného, si však zo strany Okresného súdu Trnava vyžaduje osobitnú rýchlosť konania.

2. Ďalším kritériom, použitím ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných priet'ahov v konaní sp. zn. PN 4 C 142/2004 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 11 C 165/2003 a 9 C 208/2003), bolo správanie s'ťažovateľky ako účastníčky súdneho konania. Vo veci bolo v období od podania žaloby nariadených šesť pojednávaní, pričom s'ťažovateľka na piatich z nich nebola prítomná, čím podľa názoru ústavného súdu prispievala k celkovej dĺžke konania, ktorú namieta.

3. Tretím kritériom, použitím ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k zbytočným priet'ahom v označenom súdnom konaní, bol postup Okresného súdu Trnava.

Ústavný súd vyhodnotil v rámci doterajšieho konania Okresného súdu Trnava vo veci sp. zn. PN 4 C 142/2004 tieto obdobia:

a) Vec s'ťažovateľky pôvodne napadla na Okresný súd Martin 13. augusta 2003 a bola zaevidovaná pod sp. zn. 11 C 165/2003. Tento súd po zistení svojej miestnej nepríslušnosti 8. októbra 2003 postúpil vec Okresnému súdu Dunajská Streda, ktorý ju zaevidoval pod sp. zn. 9 C 208/2003. Okresný súd Dunajská Streda začal vo veci robiť úkony smerujúce k jej rozhodnutiu, avšak po námietke odporcu na pojednávaní 5. februára 2004, že miestne príslušným súdom na konanie v tejto veci je Okresný súd Piešťany, bol spis 12. februára 2004 postúpený Krajskému súdu v Trnave (sp. zn. 10 NcC 5/2004), ktorý ho ale z dôvodu nesprávneho predloženia vrátil 4. marca 2004 naspäť Okresnému súdu Dunajská Streda. Tento súd vec 16. marca 2004 predložil na rozhodnutie o miestnej príslušnosti najvyššiemu súdu, ktorý uznesením sp. zn. 2 Ndc 48/2004 rozhodol, že na prerokovanie veci je miestne príslušný Okresný súd Piešťany (právny predchodca Okresného súdu Trnava).

S'ťažovateľka v s'ťažnosti adresovanej ústavnému súdu namietala porušovanie jej základných práv práve Okresným súdom Trnava.

b) Okresnému súdu Piešťany bola vec postúpená 22. októbra 2004 a bola zaevidovaná pod sp. zn. 4 C 142/2004.

Od postúpenia veci Okresnému súdu Piešťany uplynuli dva roky bez toho, aby súd urobil akékoľvek úkony smerujúce k meritórnemu rozhodnutiu veci (za také nemožno považovať duplicitnú požiadavku na predloženie plných mocí právnyimi zástupcami účastníkov a zisťovanie pobytu odporcu). Od pojednávania, ktoré sa uskutočnilo 21. novembra 2006, už Okresný súd Trnava postupoval efektívne a v krátkom časovom

slede nariad'oval pojednávania, ktoré však museli byť odročované najmä z dôvodu neprítomnosti účastníkov.

Ústavný súd hodnotil predovšetkým obdobie od novembra 2004 do novembra 2007 ako také, v ktorom okresný súd konal neefektívne a so zbytočnými prieťahmi v konaní.

Ústavný súd so zreteľom na všetky uvedené skutočnosti uvádza, že postup Okresného súdu Trnava nevedol efektívne k rozhodnutiu vo veci samej a k nastoleniu stavu právnej istoty sťažovateľky a je poznačený aj určitým obdobím nečinnosti, a preto rozhodol, že v konaní vedenom Okresným súdom Trnava pod sp. zn. PN 4 C 142/2004 bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší takéto rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Pretože ústavný súd rozhodol, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal v zmysle § 56 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) okresnému súdu, aby vo veci sp. zn. PN 4 C 142/2004 ďalej konal bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Sťažovateľka požadovala priznanie primeraného finančného zadost'učinenia 60 000 Sk, pričom v odôvodnení sťažnosti okrem iného uviedla, že porušovanie jej ľudských práv navodzuje u nej stav právnej neistoty, čo nepriaznivo vplýva na jej psychický stav, pretože žije pod neustálym tlakom svojho manžela.

Ústavný súd pri určení výšky primeraného finančného zadost'učinenia vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa pritom riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je len zmiernenie ujmy pocit'ovanej v dôsledku zbytočných priet'ahov.

Hoci ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v označenom súdnom konaní konal bez zbytočných priet'ahov, je toho názoru, že porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno účinne odstrániť len uplatnením tejto právomoci. Preto považoval za potrebné rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia. Vzhľadom na celkovú dobu nečinnosti okresného súdu v konaní vo veci sp. zn. PN 4 C 142/2004 a berúc do úvahy skutočnosť, že sťažovateľka sa o doterajšiu dĺžku konania čiastočne pričínila, a zohľadňujúc konkrétne okolnosti prípadu vrátane pozície sťažovateľky sprevádzanej pocitom neistoty, ako aj naplnenie princípu spravodlivosti ústavný súd považoval priznanie sumy 30 000 Sk za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom. Právny zástupca sťažovateľky si uplatnil nárok na náhradu trov v sume 6 888 Sk za dva úkony právnej služby a režijný paušál vrátane dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“).

Základom pre výpočet náhrady za úkon právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie vo veci samej) vykonaný v roku 2006 je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2005 v sume 16 381 Sk, t. j. náhrada za jeden úkon je 2 730 Sk a 164 Sk režijný paušál.

Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania v sume 5 460 Sk (2 x 2 730 Sk), a to za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie sťažnosti) a k tomu dvakrát náhradu režijného paušálu (2 x 164 Sk) spolu 5 788 Sk. Keďže advokát je platcom DPH, uvedená suma bola zvýšená o 19 % DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov a podľa § 27 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov. Trovy právneho zastúpenia vrátane započítania DPH boli priznané v celkovej sume 6 888 Sk.

Trovy konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2007